

UČEBNÉ OSNOVY

Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda	
Názov predmet:	Chémia	
Časový rozsah výučby:	7. ročník	2 hodín týždenne, 66 hodín ročne
	8. ročník	2 hodín týždenne, 66 hodín ročne
	9. ročník	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník:	siedmy, ôsmy, deviaty	
Stupeň vzdelania:	nižšie stredné vzdelávanie	ISCED 2

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet chémia má bádateľský a činnostný charakter. Žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania a vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi a sú dôležité v živote každého človeka. Tvorí ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú, overujú predpoklady a tvoria závery.

2. VŠEOBECNE CIELE PREDMETU

Ciele predmetu vychádzajú z ŠVP.

3. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie predmetu je v súlade s hodnotiacim systémom školy.

TEST – vopred oznámený, možnosť opravy je dobrovoľná, dohodou, zapíše sa lepšia dosiahnuté percento. V prípade absencie napíšeš test v náhradnom dohodnutom termíne. V polroku musí mať žiak min. 1 známku za test. Test sa píše z každej oblasti – tematického celku. Pri testoch budú dôležité dôkladné vlastné záznamy experimentov. Podiel testu na výslednej známke je 35% (január)

PRÁCA V SKUPINE – hodnotenie je zložené z 10 bodov (100%). Z nich môže žiak získať 4 body za aktívnu účasť v skupine, 3 body za rešpektujúcu komunikáciu a 3 body za výsledok spolupráce – dokončená, odprezentovaná práca so zapísaným záverom. Tvorí 15% celkového hodnotenia.

POZOROVANIE/ZÁZNAM – vopred oznámená kontrola úplnosti a kvality vyplnených záznamov v zošite alebo pracovnom liste. Žiak môže získať 0-100%. Tvorí 25% z celkového hodnotenia.

PRÁCA NA HODINÁCH – za 3 dobré otázky a výborné postrehy, ktoré budú prínosom k téme a pre triedu, za iniciatívne a kreatívne riešenia, či dobrovoľnú prácu navyše môže žiak kedykoľvek počas vyučovania dostať 100% dobré body sa zbierajú a prenášajú, je len na žiakovi, ako aktívne sa do práce zapojí. (kedykoľvek) Tvorí 25% z celkového hodnotenia.

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

7. ročník

Časová dotácia	Tematický celok	Názov aktivity	obsahový štandard a kľúčové pojmy	výkonový štandard
4		Triedenie odpadov	pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpusťnosť rovnorodé a rôznorodé zmesi	• získať návyky systematického pozorovania vlastností látok, • určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, • rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky, • roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky, • uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí, • dodržiavať zásady správneho a bezpečného zaobchádzania s laboratórnymi pomôckami, • vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd, uviesť príklady rôznych druhov vôd,
2		Tvrdosť látok	príklady chemicky čistých látok a zmesí	
2		Kujnosť a krehkosť látok		
2		Rozpusťnosť látok	roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka vodný roztok, nasýtený roztok plynné a kvapalné roztoky, tuhé roztoky (zliatiny)	
2		Magnetické vlastnosti látok		
2		Elektrická vodivosť látok		
2		Zelektrizovanosť látok		
2		Zápalnosť látok	horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol – lieh, ocot)	
4		Hustota trochu inak	základné laboratórne pomôcky a zariadenia	
2		Je čistá voda naozaj čistá?	voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda) voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová)	

4	Látky a ich vlastnosti	Postačí na zistenie zloženia roztoku jediný pohľad?	hmotnostný zlomok zložky v roztoku	- rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo, vypočítať hmotnostný zlomok zložky v roztoku; hmotnosť rozpustenej látky, rozpúšťadla a roztoku, - pripraviť roztoky daného zloženia podľa daného návodu, - pripraviť (jednoducho, bez výpočtu) nasýtený roztok,
2		Ktorý filter je najlepší ?	spôsoby oddeľovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia	realizovať postupy na oddeľovanie zložiek zmesí podľa návodu (usadzovaním, odparovaním, filtráciou, kryštalizáciou),
2		Ako aktívne uhlie pomáha pri žalúdočných problémoch ?	filtrácia,	
2		Detektívny príbeh : nie je čierna ako čierna		

2		Baktérie vo vode: Priateľ či nepriateľ?	úprava pitnej vody čistenie odpadových vôd	- vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd, uviesť príklady rôznych druhov vôd, - posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia - vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody, - skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd, - modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd,
2		Baktérie vo vode: Priateľ či nepriateľ?		
2		Baktérie vo vode: Priateľ či nepriateľ?		
2		Mediá a environmentálne katastrofy	vzduch ako zmes látok	- vymenovať základné zložky vzduchu, - chápať význam vzduchu pre život.
2		Prirodzený skleníkový efekt a jeho zvyšovanie		
2		Dôsledky zvyšovania skleníkového efektu	zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny	
2		Vlastná uhlíková stopa		
2		Parížska dohoda		
2		Globálne problémy -lokálne riešenia		

2	Premeny látok	Nájdí rozdiel	pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt) zákon zachovania hmotnosti	• uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií, rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách, uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad,
2		Priebeh chemických reakcií	chemické zlučovanie, chemický rozklad	
2		Priebeh chemických reakcií	tepelné zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie) zápalná teplota horľavina	• vymenovať príklady exotermických a endotermických reakcií známych zo života, • uskutočniť pokusy na meranie tepelných zmien pri chemických reakciách, • zaznamenať výsledky pokusov do tabuliek a interpretovať ich, • zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života, • dodržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami, • navrhnúť s pomocou učiteľa modelový pokus na hasenie
2		Priebeh chemických reakcií	požiar hasenie látok	

8. ročník

časová dotácia	Tematický celok	Názov aktivity	výkonový štandard	obsahový štandard a kľúčové pojmy
4	zloženie látok	Pátranie po atónoch	- rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina, - rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión, - vysvetliť pozorované zmeny sprevádzajúce rozpúšťanie látok na základe poznania ich časticového zloženia, - pozorovať vlastnosti látok.	stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón)
2		Kryštál alebo krištál'		makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina)
2		Čo dokáže pórovitá keramická nádoba?		symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce)
2		Čo ovplyvňuje rýchlosť pohybu mikročastíc?		mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky (atóm, ión, molekula)
2		Ovplyvňuje rýchlosť pohybu mikročastíc aj teplota?		
2		Diskontinuálna povaha látok?		
2		Model plynnej, kvapalnej a tuhej látky		
2		Záhada Avogadrovej hypotézy		pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus)
2		Pohyb iónov v elektrickom poli		
2		Elektrická vodivosť látok		
2		Vedenie tepla		
2		Ovplyvňovanie látok teplom		chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)
2		Mechanická odolnosť látok		
2		Triedenie vybraných látok		
2		Vybrané látky a typ chemickej väzby		
4		Vzťahy a súvislosti		

2		Organické a anorganické látky	- orientovať sa v periodickej tabuľke prvkov (ďalej len PTP), - vyvodiť možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP	vodík, kyslík (ozón) železo
2		Skúmame vlastnosti prvkov		
2		Skúmame vlastnosti alkalických kovov a ich zlúčenín		alkalické kovy (sodík, draslík)
2		Skúmame vlastnosti halogénov a ich zlúčenín		halogény (fluór, chlór, bróm, jód)
2		Vlastnosti vzácnych plynov		vzácne plyny
2		Triedenie kariet		opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP)
2		Od chaosu k poriadku		
2		Tabuľka prvkov je aj tabuľkou atómov		vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP
2		Kam umiestniť vodík a prečo sú vzácne plyny "nereaktívne"?	- porovnať vlastnosti vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, - posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie,	
2		Pozorovanie zrážacích reakcií		
2		Pozorovanie acidobázických reakcií		
2		Pozorovanie oxidačno-redukčných reakcií		
2		Pozorovanie vylučovacích reakcií		
2				

4	významné chemické prvky a zlúčeniny	Triedenie chemických reakcií	• uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, • vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie, • orientovať sa v stupnici pH, • určiť pomocou indikátora pH roztoku, • uviesť príklady využitia neutralizácie, • overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky neutralizačných a oxidačno-redukčných reakcií.	oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý) solí (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný) pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica) pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačno- redukčné reakcie)
66				

9. ročník

časová dotácia	Tematický celok	Názov aktivity	obsahový štandard a kľúčové pojmy	výkonový štandard
1	Chemické výpočty	Model chemickej reakcie	koncentrácia, mólová hmotnosť,	výpočet vzťahov zo základných rovníc na koncentráciu a mólovú hmotnosť
1		Malé predmety sa balia do väčších balení		
1		Aké veľké a ťažké su atomy a molekuly		
1		Mól molekúl		
1		Mól je jednotkou látkového množstva		
1		O veličine a jej jednotke		
1		Životná sila a organická chémia	zloženie organických látok (najdôležitejšie prvky organických zlúčenín)	• rozlíšiť anorganické a organické látky, realizovať jednoduché pokusy na rozlíšenie a identifikáciu anorganických a organických látok,
1		Cesta k štruktúre látok	pozorovanie vlastností organických látok: správanie sa pri zahrievaní,	
1		Sú väzby medzi atómami uhlíka rovnocenné?	stavba organických látok (štvorväzbovosť atómu uhlíka, uhlíkový reťazec, otvorený a uzavretý reťazec, jednoduchá, dvojitá a trojitá väzba)	
1		Štruktúra organických zlúčenín určuje vlastnosti látok - Horľavosť	rozpustnosť vo vode a v organických rozpúšťadlách, horľavosť,	
1		Sadze - mikroskopické častí uhlíka	alkány (metán, etán, propán, bután) alkény (etén) alkíny (etín) prírodné zdroje uhľovodíkov uhľovodíky ako palivo deriváty uhľovodíkov (kyselina octová, metanol, etanol, acetón)	
1		Optická izoméria		• rozlíšiť najjednoduchšie uhľovodíky, • vymenovať prírodné zdroje uhľovodíkov, spôsob ich vzniku, získavania, spracovania a využitia,
1		deriváty		• vymenovať alternatívne zdroje energie a ich využívanie v súčasnosti,
1		deriváty		
1		deriváty		
1		deriváty		

2	Zlúčeniny uhlíka	deriváty	metanol, etanol, acetón)	- rozlíšiť uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov, - uviesť vlastnosti a použitie derivátov,
2		Čo je v tom, čo jem	vlastnosti a použitie prírodných látok (sacharidy, tuky, bielkoviny)	zdôvodniť negatívny vplyv a dôsledky pôsobenia metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus,
1		Čo sú sacharidy		
1		Čo sú bielkoviny		
1		Čo sú tuky		
1		Čo sa v potravinách nachádza		
1		Ktoré potraviny majú najviac energie		- uviesť zdroje a význam prírodných látok, - vymenovať reaktanty a produkty fotosyntézy, - charakterizovať význam plastov, syntetických vlákien, čistiacich a pracích prostriedkov, - zrealizovať podľa vlastného návrhu pokusy na demonštrovanie pracích účinkov mydla, - uplatniť v praxi poznatky o látkach nebezpečných pre človeka a životné prostredie.
1		Rastliny a svetlo		
1		Rastliny v tme		
1		Svetelný gradient		
1		Ako rastie tráva vo farbách spektra		
1		Spektroskop		
1		Farbivá v rastlinách		
1		Fotosyntéza		
1		Dýchanie	vlastnosti a použitie polymérov, polymerizácia (polyetylén), plasty, syntetické vlákna čistiace a pracie prostriedky vplyv látok na chemické procesy v živých organizmoch (vitamíny, liečivá, jedy, drogy)	
33				

1.1. Kompetencie v oblasti prírodných vied

- poznatky a zručnosti využívať pri formulovaní otázok, pri získavaní nových poznatkov, pri opise pozorovaní a vysvetľovaní javov z oblasti prírodných vied,
- argumentovať a vyvodzovať závery založené na dôkazoch,
- pochopiť charakteristické vlastnosti prírodných vied ako formu ľudského poznania a výsledok bádania, výskumu,
- uvedomiť si ako prírodné vedy a technológie tvarujú materiálne, intelektuálne a kultúrne prostredie
- k riešeniu problémov súvisiacich s prírodnými vedami pristupovať kriticky, ako mysliaci človek.

1.2. Kompetencie v oblasti komunikačných schopností

- identifikovať a správne používať základné pojmy,
- objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky objektov, javov a procesov, podstatu procesov a vzťahov,
- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania, experimentu na základe danej štruktúry,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

1.3. Kompetencie v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

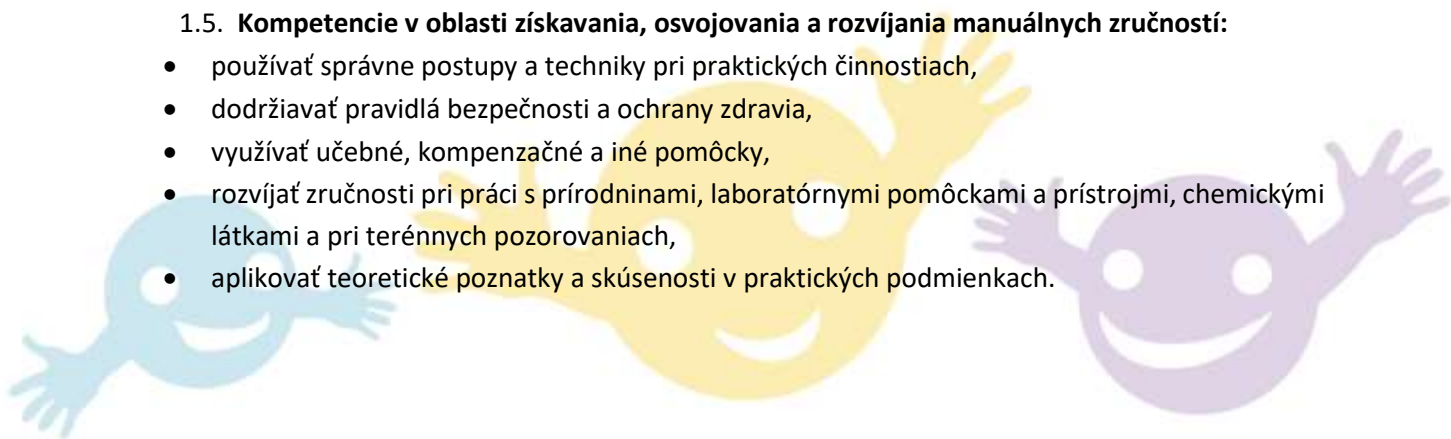
- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

1.4. Kompetencie v oblasti sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti s rešpektom voči názorom iných,
- spolupracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- poskytovať spätnú väzbu a reflexiu, zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti.

1.5. Kompetencie v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami, laboratórnymi pomôckami a prístrojmi, chemickými látkami a pri terénnych pozorovaniach,
- aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

6. Učebné zdroje

CHÉMIA pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, autori: H.

Vicenová, M. Ganajová

Rok vydania: 2017, vydavateľstvo: Expol pedagogika

(<http://www.expolpedagogika.sk/p/403/chemia-pre-7-rocnik-zakladnej-skoly-a-2-rocnik-gymnazia-s-osemrocnym-studiom>)

CHÉMIA pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, autori: H.

Vicenová, Rok vydania: 2018, vydavateľstvo: Expol pedagogika

CHÉMIA pre 9. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, autori: H.

Vicenová, Rok vydania: 2018, vydavateľstvo: Expol pedagogika

Pracovné listy pilotného projektu ExpEdícia Chémia – skús, skúmaj, spoznaj, Indícia - vypracované ku každej téme

Ďalšie zdroje:

Internet

Mladý vedec